

برنامه استراتژیک کتابخانه بیمارستان شهید دکتر فقیهی

مقدمه:

امروزه کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی علاوه بر خاستگاه اندیشه‌ها و تفکرهای نوین در عرصه‌های مختلف، به عنوان بازوان توانمند اجرایی امور آموزشی و پژوهشی هم نقش قابل توجهی دارند. کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی، هویت سازمان را رقم می‌زنند و به بیانی دیگر آینه تمام‌نمایی برای انعکاس سطح فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی هستند. هر چه کتابخانه‌ها با استانداردهای جهانی انطباق بیشتری داشته باشند، دارای فضای فیزیکی و امکانات رفاهی بیشتری برای مطالعه و پژوهش باشند، دارای یک مجموعه ارزشمند منابع چاپی و الکترونیکی باشند، و هر میزان بتوانند خدمات خود را با فناوری‌های اطلاعاتی روز همراه و همگام سازند؛ توفیق بیشتری در خدمت‌رسانی به جامعه سازمانی خود خواهند داشت و بدون شک موجبات تعالی سازمان مربوطه را بیشتر باعث خواهد شد.

کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی در دانشگاه‌ها و بخش‌های ذیربط همگام و همراستا با برنامه‌های آموزشی و پژوهشی می‌توانند، به ارتقای فرایندهای آموزشی و پیاده‌سازی موفقیت‌آمیز برنامه‌های این حوزه کمک کنند و به عنوان نیروی محرکه فعالیت‌های پژوهشی، موجبات انجام تحقیق‌های نوین و کشف عرصه‌های جدید دانش بشری را تسهیل کنند. البته این مهم بدون بهره‌گیری از اصول علمی و مدیریتی در اداره کتابخانه‌ها و مراکز اطلاع‌رسانی میسر نخواهد بود. یکی از اصول علمی و مدیریتی برای تمامی سازمان‌ها، تدوین برنامه استراتژیک است که بر اساس آن سازمان مذکور بتواند به حیات رو به تعالی خود ادامه دهد.

دورنما:

ایجاد یک محیط فیزیکی و مجازی تخصصی برای تبادل آزاد ایده‌ها و اطلاعات علمی

رسالت:

ارائه خدمات کتابخانه‌ای و اطلاع‌رسانی به اعضاء هیئت علمی، فراگیران و کارکنان از طریق شناسایی و برآورده نمودن نیازهای اطلاعاتی آنان با استفاده از امکانات، تجهیزات و فن‌آوری‌های نوین اطلاع‌رسانی موجود.

نقاط قوت و ضعف داخلی و فرصت‌ها و تهدیدات محیطی:

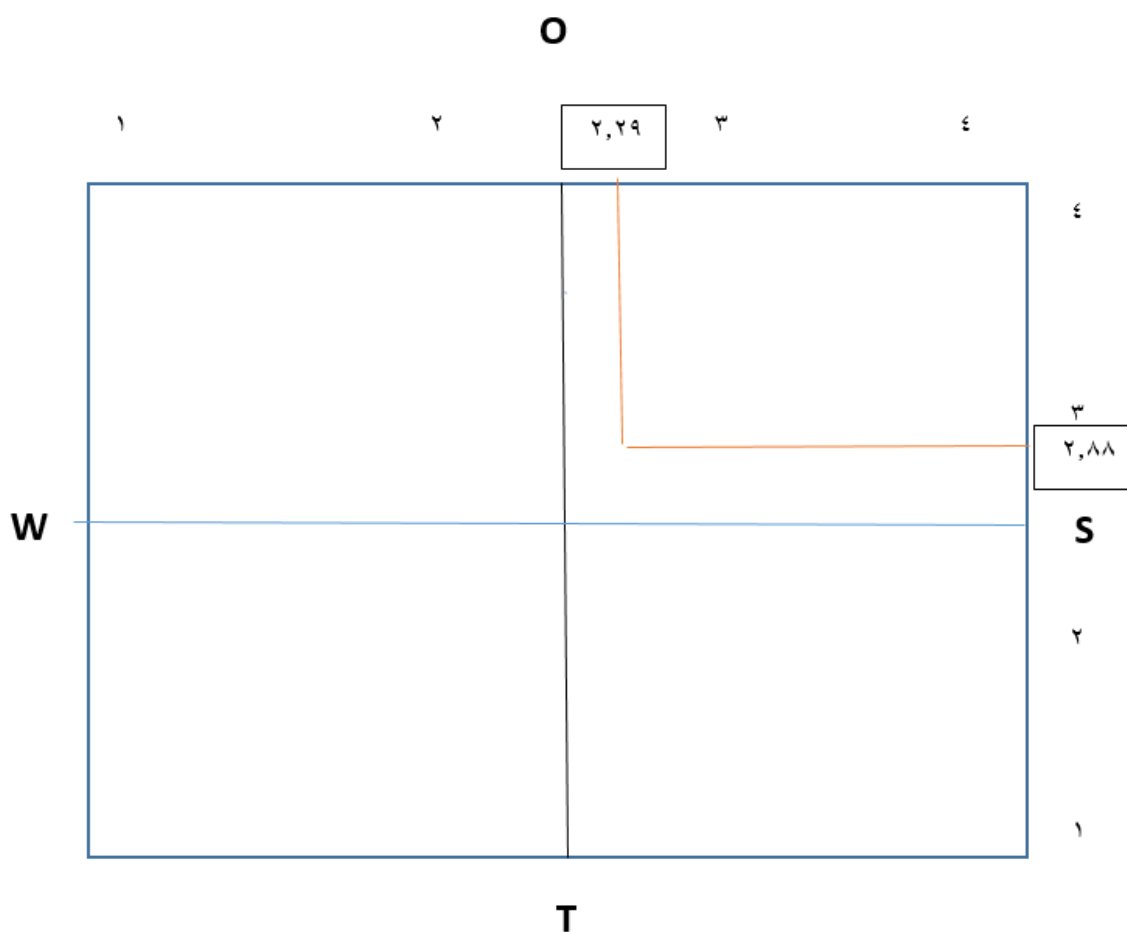
عوامل داخلی			
امتیاز نهایی	وزن	رتبه $1 < X < 4$	نقاط قوت
32.00	8	4	1 نیروی انسانی متخصص
21.00	6	3.5	2 امکان برگزاری کلاس‌های آموزشی برای کاربران کتابخانه
21.00	6	3.5	3 سفارش مقاله و ارائه خدمات غیر حضوری
16.00	4	4	4 متمرکز بودن منابع اطلاعاتی در مجموعه کتابخانه
24.00	6	4	5 روزآمد بودن منابع اطلاعاتی
21.00	6	3.5	6 دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی
14.00	4	3.5	7 مجهز بودن کتابخانه به اسکنر، پرینتر و دستگاه زیراکس
20.00	5	4	8 داشتن نرم افزار کتابخانه یکپارچه
14.00	4	3.5	9 دسترسی به WiFi
12.00	4	3	10 پشتیبانی از فعالیت‌های کتابخانه از طریق مشارکت مدیر کتابخانه در هم‌اندیشی با فراگیران
9.00	3	3	11 سالن مطالعه تفکیکی از مخزن
12.00	4	3	12 دسترسی کاربران به کتابخانه بیمارستان در ایام مختلف سال (تعطیلی دانشکده‌ها)
16.00	4	4	13 داشتن وب سایت روزآمد کتابخانه
14.00	4	3.5	14 وجود مرکز اینترنت برای مراجعان در کتابخانه
14.00	4	3.5	15 داشتن فرآیندهای کاری و چارت‌های سازمانی
28.00	7	4	16 اخلاق‌مداری و داشتن روابط اجتماع مناسب با مجموعه سازمان
امتیاز نهایی	وزن	رتبه $1 < X < 4$	نقاط ضعف رتبه: ۴-۱
4.50	3	1.5	1 به روز نبودن تجهیزات فنی کتابخانه
4.00	4	1	2 عدم نیازسنجی سیستماتیک از مخاطبان
3.00	2	1.5	3 دیرکرد در بازگشت منابع
4.00	4	1	4 نداشتن شبکه اجتماعی فعال در حوز فعالیت‌های کتابخانه
3.00	2	1.5	5 نداشتن گزارش دوره‌ای از فعالیت‌های کتابخانه‌ای
4.00	4	1	6 به روز نبودن کتاب‌های الکترونیکی

4.00	2	2	نداشتن امانت بین کتابخانه ای (خارج از دانشگاه ها)	7
1.50	1	1.5	عدم سرویس دهی ۲۴ ساعته سالن مطالعه	8
316.000	۱۰۰	جمع کل		

عوامل خارجی				
امتیاز نهایی	رتبه $1 < X < 4$	وزن	فرصت ها	
24.00	4	6	بودجه مناسب خرید منابع اطلاعاتی	1
27.00	4	6.5	حمایت مدیران سازمانی از کتابخانه	۲
10.50	3	3.5	موقعیت مکانی مناسب (جغرافیایی)	۳
12.00	3	4	وجود دفتر امور کتابخانه ها در معاونت پژوهشی	۴
12.00	3	4	ارتقای حرفه ای با انجام وظایف شغلی در حیطه علم سنجی	۵
20.00	4	5	فراگیر شدن خدمات الکترونیکی در جامعه	۶
13.50	3	4.5	گسترش خدمات دسترسی باز	۷
12.00	3	4	منطقه بندی دانشگاه ها توسط وزارتخانه	۸
22	4	5.5	وجود مدرسان توانمند در حیطه کتابداری	۹
18	4	4.5	وجود واحد آموزش به بیمار در بیمارستان	۱۰
10.5	3	3.5	همجواری با دانشکده پزشکی	۱۱
22	4	5.5	فرصت ارتقای دانش و رشد علمی برای کتابداران	۱۲
26	4	6.5	پزشکی مبتنی بر شواهد	۱۳
امتیاز نهایی	رتبه $1 < X < 4$	وزن	تهدیدها	
5	1	۵	کاهش مراجعان حضوری به کتابخانه	۱
7	2	۳,۵	عدم دسترسی مقطعی به برخی از پایگاه ها	۲
5	1	۵	بی انگیزه بودن و استفاده نکردن کاربران از امکانات کتابخانه	۳
4	2	۲	جابجایی دوره ای مدیران	۴
3.5	1	۳,۵	نبود بخش پژوهش در بیمارستان	۵
3	1	۳	عدم ارزیابی کتابخانه ها	۶
3	1	۳	نداشتن ارتباط با کتابخانه سایر دانشگاهها	۷
8	2	۴	فراگیر شدن خدمات الکترونیکی در جامعه	۸

3.50	1	3.5	کمبود تأمین مالی تجهیزات کتابخانه	۹
4.5	1	۴,۵	افزایش قیمت منابع اطلاعاتی	۱۰
276		۱۰۰	جمع کل	

نمودار:

هدف گذاری:

اهداف بلند مدت پنج ساله

۱. گام گذاری برای رسیدن به کتابدار بالینی
۲. توسعه خدمات کتابخانه ای مبتنی بر فناوری
۳. توسعه مهارت های سواد اطلاعاتی کاربران
۴. آموزش کاربران

اهداف کوتاه مدت

۱. گام گذاری برای رسیدن به کتابدار بالینی
 - ۱،۱. شناسایی گروه های تخصصی با قابلیت های اجرای کتابدار بالینی
 - ۲،۱. رایزنی با گروه انتخاب شده جهت معرفی کارشناس علم اطلاعات و دانش شناسی
 - ۳،۱. حضور کارشناس علم اطلاعات و دانش شناسی در جلسات گروه برای شناسایی قابلیت های همکاری
 - ۴،۱. ارائه راهکارهای همکاری با گروه تخصصی
۲. توسعه خدمات کتابخانه ای مبتنی بر فناوری
 - ۱،۲. معرفی خدمات کتابخانه از طریق کانال ها و گروه های موجود بیمارستان
 - ۲،۲. به روز رسانی منابع الکترونیک موجود در کتابخانه
 - ۳،۲. تولید محتوای استفاده از پایگاه های اطلاعاتی و خدمات کتابخانه ای
۳. توسعه مهارت های سواد اطلاعاتی کاربران
 - ۳،۱. تشخیص نیاز کاربران
 - ۲،۳. کمک به دستیابی موثر به اطلاعات
 - ۳،۳. کمک به ارزشیابی اطلاعات بازیابی شده
 - ۴،۳. کمک به سازماندهی اطلاعات یافته شده نهایی
 - ۴،۴. کمک به استفاده صحیح اطلاعات از نظر رعایت حقوق مادی و معنوی
۴. آموزش کاربران

۱,۴ . آموزش حضوری کاربران

۲,۴ . آموزش غیر حضوری کاربران